

Környezeti kémia II. kérdések

1. Mit jelent a speciáció, mi a jelentősége? Írjon példát!
2. Mi a feltétele annak, hogy egy kémiai reakció egy adott irányba állandó hőmérsékleten és nyomáson lejátszódjon?
3. Képződhet-e a légkörben HNO_3 a N_2 és az O_2 reakciójából elegendő víz jelenlétében? Igazolja számításokkal!
4. Számítsa ki a $2\text{CO}_2 = 2\text{CO} + \text{O}_2$ reakció egyensúlyi állandóját 25°C -on és 1000°C -on! Igazolja számításokkal!
5. Jellemezze a termoszférát és az ott lejátszódó reakciókat!
6. Mi az üvegházhatás elve, mik az „üvegház-gázok”? Mi befolyásolja a hatásuk mértékét?
7. Jellemezze a londoni és a Los Angeles-i szmogot, kialakulásának feltételeit, alkotóit!
8. Mi a troposzférikus ózonszennyezés, milyen reakciók hozzák létre (Los Angeles-i szmog)?
9. A kipufogógázban lévő NO_x lehetséges reakciói a városi légkörben. (Számítások nélkül.)
10. Mik a fotokémiai folyamatok alaptörvényei, és milyen a formája egy fotokémiai sebességi egyenletnek (fizikai kémia!) ?
11. Definiálja a reakciósebességet, és fogalmazzza meg a „steady state” állapotot!
12. Jellemezze a légköri UV-sugárzást, hatásait és a védekezés lehetőségeit!
13. Írja fel a sztratoszférikus ózonkoncentráció kialakulásának Chapman féle modelljét és írja fel az ózon és az oxigén „steady state” koncentrációját!
14. Mi a katalizátor? Írja fel a Chapman-féle ózonképződési modell kiegészítő katalitikus folyamatait!
15. Mi az ózonlyuk, és mik a kialakulásának a meteorológiai, fizikai és kémiai feltételei?
16. Milyen ivóvíztisztításban alkalmazott arzéneltávolítási módszereket ismer?
17. Mi alkotja a vörösiszapot? Miért veszélyes anyag, és milyen lehetőségek vannak a hatástalanítására?
18. Milyen jelenségeket okoznak a hidroszféra hőmérsékleti különbségei?
19. Mi a határfelületek és kolloid rendszerek környezeti jelentősége?
20. Írja fel a transzportfolyamatok fajtáit! Értelmezze azokat a tiszai ciánszennyezés problémája kapcsán!
21. Jellemezze az agyagásványokat, és azok jelentőségét a talajtani folyamatokban!
22. Jellemezze a talajképződés kémiai folyamatait!
23. Milyen tényezők befolyásolják a talaj sav/bázis pufferképességét?
24. Rajzolja fel az ideális hőerőgép munka (V,p) diagramját, és jelölje meg az egyes folyamatokat azok körülményeivel!
25. Számítsa ki annak az ideális hőerőgépnek a hatásfokát, amely 1000°C és 600°C között üzemel!
26. Rajzolja fel egy külső égésű hőerőgép (motor) működési vázlatát!
27. Rajzolja fel egy belső égésű motor vázlatát és a működési ciklusokat!
28. Írja le a gőzturbina működési elvét.
29. Mi a benzinek oktánszámának definíciója? Miért szükséges a magas oktánszám?
30. Mi a szerepe a belső égésű motor katalizátorainak? Milyen anyagokat alkalmaznak?
31. Írja (rajzolja) le a H_2 fűtőanyagú galváncella működési elvét! Becsülje meg a H_2 tüzelőanyaggal működő elemek cellapotenciálját, ha a víz standard képződési szabadentalpiája -237 kJ mol^{-1} !
32. Írja fel az ólomakkumulátor működési elvét, és jellemezze az elektródokat!

33. Számítsa ki az ólomakkumulátor várható cellapotenciálját, ha az $\text{PbSO}_4(\text{s})$ képződési szabadentalpiája -805 kJ mol^{-1} !
34. A lassú neutronok az atomreaktorban a 235-ös uránizotópot egy 200 MeV energia felszabadulással járó reakcióban hasítják. Mekkora a reakció moláris entalpiaváltozása, ha az elektron töltése $1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$?
35. A lassú neutronok az atomreaktorban a 235-ös uránizotópot egy 200 MeV energia felszabadulással járó reakcióban hasítják. Mekkora különbség van a kiindulási és végtermékek tömegében 1 mól urán átalakulása esetén? A fény sebessége $300\,000 \text{ km s}^{-1}$.
36. Mekkora tömegű 235-ös urán izotóp termel annyi energiát, mint 1 t elégetett szén?
37. Írja fel a biomassza alkalmazásának pozitív és negatív környezeti hatásait!